

vejebringes hastigt — jeg tilføjer: inden mange Gange 12 Timer. Jeg tror, at Tinget er villigt til at arbejde ekstraordinært uden Hensyn til nogen Art af Arbejdsdag, men saa maa Regeringen ogsaa give os de Timer, som er nødvendige, for at vi kan søge at faa denne Sag oplyst, saa vidt det er muligt i den korte Tid, der er givet os, og naar vi handler med Pistolen for Brystet. Det ved vi, at vi gør.

Jeg anbefaler Lovforslagene til nøje Prøvelse i et Udvalg med et Resultat som Endemaal.

H. O. Hansen: Naar Rigsdagen nu er sammenkaldt til Drøftelse af disse to Lovforslag, er det Spørgsmaal, hvorom det drejer sig, at skabe Tillid til Likvidationen af Landmandsbankens Fortid. At det Spørgsmaal, som blev berørt saavel af det konservative Folkepartis Ordfører (Pitzner) som af den ærede sidste Ordfører (Rode): Misforholdet mellem Sparernes Stilling i de smaa Banker og Sparernes Stilling i Landmandsbanken, melder sig, er ganske rigtigt. Men det, der forekommer mig at være det afgørende, er, at man er nødsaget til at træde hjælpende til fra Statens Side, thi der vilde blive slaaet alt for meget i Stykker, hvis en Likvidation fandt Sted, uden at der var stillet Garanti. Det Bankforetagende, der her er krakket, er et Foretagende, som har været omtalt i dette høje Ting gentagne Gange under Krigsperioden. Jeg erindrer, hvorledes dette Bankforetagende var under Omtale her i Tinget i 1919, og hvorledes man fra flere ærede Medlemmers Side den Gang, da det spændte sit Filialnet ud over Landet, advarede derimod. Der blev den Gang intet foretaget. Det, der er sket, er, at en Bankfortrustning fik Lov til at skalte og valte, og nu skal det danske Samfund betale Omkostningerne derfor. Først har Landmandsbanken opslugt de smaa Banker ude i Landet, har ompændt Landet med sit Filialnet, og nu krakker den, og det øvrige Samfund maa betale. Det forekommer mig, at disse Dages Begivenheder viser, at man maa kræve, at der nu indføres et Indseende med trustlignende Virksomheder. Man kan ikke risikere, at der kommer Gentagelser af den Udvikling, der her er foregaaet. Jeg maa ligeledes fremhæve det Krav, som maa melde sig og maa gennemføres nu, nemlig Kravet om, at Bankdirektører ikke maa have Sæde i Aktieselskabers Bestyrelser, og jeg vil gentage — da det Spørgsmaal er rejst i Dag — det Krav, jeg har haft Lejlighed til Gang efter

Gang at fremføre i dette høje Ting, Kravet om, at Statens højeste Embedsmænd ikke maa have Sæde i Aktieselskabers Bestyrelser. Det forekommer mig, at det maa ophøre, at en hel Trop af vore højeste Embedsmænd gaar igen i et Utal af Aktieselskabers Bestyrelser. Disse Dages Begivenheder maa aabne Øjnene paa enhver for, at det ikke bør kunne finde Sted, at f. Eks. en højtstaaende Statseembedsmand, som sidder som Administrator af Forsikringslovene, samtidig sidder som Bestyrelsesmedlem i et Forsikringsselskab. Om det skal lykkes at skabe Tillid til vore Institutioner, da maa der nu gøres rent Bord med disse Forhold.

Om de foreliggende Forslag mener jeg, at det vil være en Nødvendighed af Hensyn til hele det danske Samfund, at Staten nu træder til. Her staar man overfor et Bankforetagende, som var blevet alt for stort for danske Forhold, og som har spillet og spillet vildt til Skade for hele vort Samfund. For at ikke alt for meget skal slaas i Stykker, maa man altsaa gaa med til en Ordning, som likviderer dette Krigsforhold, dette vilde Spil, som har været drevet fra denne Banks Side. Men jeg maa sige, at efter min Formening er det store Forpligtelser, Staten muligvis kan komme til at paatage sig. Hvad betyder Statsgarantien for Nationalbanken? Det kan blive store Beløb. Jeg tror nemlig ikke, at det vil være muligt at skabe en stærk Tillid til Landmandsbanken, og jeg frygter, at en stor Del i alt Fald af de smaa Spareres indestaaende Kapital vil blive trukket ud. De store Virksomheder, der arbejder med Banken, vil blive nødt til at blive hos den, og kan ikke gaa andre Steder hen, men der vil sikkert blive hævet store Beløb, og der er ingen, der kan overse, hvad den Statsgaranti, man paatager sig overfor Nationalbanken, vil komme til at betyde. Saa længe der ikke er anvist andre Veje, tror jeg imidlertid, at det af Hensyn til det danske Samfund bliver en Nødvendighed at gaa med til dette.

Jeg savner imidlertid i dette Forslag noget om, at de, der nu skal træde hjælpende til, nemlig Staten, det vil sige os alle, ogsaa faar noget at skulle sige i Ledelsen af dette Pengeinstitut. Jeg savner Bestemmelser om, at der fra Statens Side indtræder Repræsentanter saavel i Repræsentantskabet som i Bestyrelsen og i Administrationen for dette Bankforetagende. Det forekommer mig ikke, Sagen er afgjort ved, at man ønsker Hjælpen, men det forekommer mig, at Lov-